

ЖИТОМИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова прийомної комісії,
директор коледжу

 Микола ПРОКРОПИВНИЙ

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для вступників
на основі базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти
(денна та заочна форма навчання)
на здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня
ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР

галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
спеціальність **В 4 Образотворче мистецтво та реставрація**
освітньо-професійна програма **ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО**

Житомир 2026

Розробники: викладачі циклової комісії образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та дизайну – **Відліна С.Л., Столярова І.С., Белоусова Я.В.**

Програма творчого конкурсу для вступників на навчання за освітньо-професійною програмою Образотворче мистецтво розглянута на засіданні циклової комісії викладачів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та дизайну

Протокол № 10 від 11 травня 2026 року

Голова циклової комісії

Світлана ВІДЛІНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Прийом вступників до Житомирського фахового коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка на спеціальність **В 4 Образотворче мистецтво та реставрація** здійснюється на конкурсній основі.

Творчий конкурс – форма вступного випробування, яка передбачає демонстрацію та оцінювання творчих здібностей вступника, необхідних для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за освітньо-професійною програмою (ОПП) **ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО**.

На дану спеціальність приймаються особи, які мають свідоцтво про здобуття базової середньої освіти або повної загальної середньої освіти, а також відповідні уміння і навички для реалізації художніх здібностей.

Вступне випробування (**творчий конкурс**) проводиться з метою виявлення творчо обдарованих вступників, які володіють необхідними художніми навичками та потенціалом для подальшого професійного розвитку.

Головний методологічний принцип під час творчого конкурсу – визначити у вступника рівень специфічного фахового бачення, ступінь розвитку просторового мислення, наявність основ візуальної культури та колористичного сприйняття. Окрім цього, під час оцінювання враховується здатність вступника до творчого самовираження, індивідуальний стиль, композиційне мислення та рівень володіння художніми техніками.

ТВОРЧИЙ КОНКУРС зі спеціальності *В 4 Образотворче мистецтво та реставрація* за ОПП *Образотворче мистецтво* проходить очно в один тур та складається з *перегляду портфоліо та екзамену з Живопису*.

Умови проведення творчого конкурсу:

Творчий конкурс складається зі співбесіди з переглядом портфоліо та екзамену з Живопису.

Творчий конкурс оцінюється за шкалою **200** балів і вважається пройденим за умови, якщо вступник набрав не менше ніж **120 балів**, з них: максимальна кількість балів за портфоліо – **50**, максимальна кількість балів за екзамен з Живопису – **150**. В сумі максимально - **200 балів**.

Вступник представляє портфоліо своїх робіт у папці із зазначеними персональними даними (ППД, адреса, телефон). Титульна сторінка надається (див. додаток 1).

Основні завдання проведення творчого конкурсу

Оцінка рівня підготовки вступника:

- визначення рівня базових художніх знань, необхідних для подальшого навчання;
- аналіз уміння працювати з натурою, кольором, світлотінню та простором;
- знання живописних/декоративних технік, розуміння принципів живопису.

Виявлення творчого потенціалу:

- оцінка креативного мислення, індивідуального художнього бачення та стилю;
- визначення рівня композиційного мислення та вміння передавати художній образ;
- виявлення здатності до стилізації форм, узагальнення натурних спостережень;
- оцінка гармонійності колірних рішень, декоративної площинності та композиційної цілісності;
- готовність розвиватися в образотворчому мистецтві, експериментувати з формами та ідеями, практикуватися над культурними проєктами.

Перевірка володіння основами композиції:

- визначення рівня розвитку просторового мислення;
- оцінка композиційного мислення та вміння передавати художній образ;

Аналіз технічних навичок та художнього досвіду:

- перевірка рівня володіння різними матеріалами та техніками;
- визначення здатності вступника до експериментів, розвитку власного стилю та інтерпретації реальності через мистецтво.

Перегляд портфоліо для розкриття художнього потенціалу:

- ознайомлення з попереднім досвідом вступника, його художніми пошуками та професійними інтересами;
- рівень творчого підходу: здатності використовувати інноваційні рішення та адаптувати традиційні методи у сучасному контексті.

Для складання вступного випробування вступники повинні знати:

- основні поняття про гармонійне поєднання кольорів;
- основні пропорційні співвідношення побудови предметів;
- правила світлотіні;

- основні засоби створення композиції;
- особливості побудови декоративної композиції.

Для складання вступного випробування вступники повинні вміти:

- грамотно komponувати зображення на площині паперу;
- вибирати розмір зображення;
- передавати пропорційність зображуваних предметів;
- грамотно передавати форми та деталі предметів;
- виявляти просторові співвідношення у розташуванні предметів на площині паперу;
- виявляти пластичні особливості форми;
- аналізувати та узагальнювати форму з метою досягнення художньої виразності;
- володіти живописними/декоративними засобами відтворення форми на площині;
- використовувати основні закони та засоби композиції при створенні зображень;
- володіти живописними/декоративними техніками зображення та матеріалами;
- виявляти цілісність та виразність роботи.

Оцінка за вступне випробування може бути знижена за виявлених у роботі плагіат.

Портфоліо абітурієнта (див. додаток 2) – збірка робіт фарбами (акварель, гуаш, акрил) та графічними матеріалами, виконаних самостійно до початку вступного випробування (розмір представлених робіт А-4, А-3, А-2).

Всі роботи подаються в папці з відомостями про автора (ПІБ).

Мінімальна кількість робіт – **10 одиниць**: натюрморт з предметів побуту, пейзаж, сюжетна композиція.

Кожна робота повинна мати свій підпис українською мовою, оформлений за принципом: назва, рік, техніка. Якщо робота виконувалася в художній школі, студії під керівництвом викладача, слід це вказати.

Приклади:

- Натюрморт. 2025. Папір, гуаш. Під керівництвом викладача;
- Композиція «Осінь». 2026. Папір, гуаш;
- Начерки. 2025. Папір, олівець.

Відповідальність за оригінальність та авторство робіт несе абітурієнт.

Вимоги до робіт у портфоліо:

1. Композиційна організація робіт

Здатність гармонійно розташовувати елементи в межах аркуша, враховувати баланс, симетрію або асиметрію, ритм і взаємозв'язки між об'єктами.

2. Рівень виконання

Коректність побудови форми, дотримання пропорцій, перспектива, анатомічна точність (для фігуративних зображень). Стилiзація.

3. Світлотіньове моделювання

Чіткість передачі об'єму через світло та тінь, плавність переходів, передача матеріальності предметів.

4. Різноманітність технік та підходів

Використання різних матеріалів (графіка, живопис, змішані техніки), здатність працювати у різних стилях і манерах.

5. Творче мислення та самостійність

Наявність оригінальних ідей, творчих експериментів, прояв індивідуального стилю.

6. Охайність та оформлення

Відсутність забруднень, пошкоджень, рівномірна подача робіт, якість цифрових копій (за потреби).

7. Відповідність вимогам до портфоліо

Достатня кількість робіт (мінімум 10), наявність усіх необхідних категорій (рисунок, живопис, композиція, творчі роботи).

Портфоліо має бути представлене приймальній комісії не пізніше ніж за 1 день до консультації з творчого конкурсу.

У визначений час (консультація до творчого конкурсу) відбувається обговорення робіт зі вступником.

Критерії оцінювання портфоліо вступника

Кожен критерій оцінюється від **0** до **10** балів. Сума за всіма критеріями становить максимальні **50** балів.

Критерій	Рівень	Бали (0–10)
Оригінальність ідей	Високий рівень унікальності та інноваційного підходу	9–10
	Добра унікальність, але з малими інноваціями	6–8
	Середній рівень ідейності, деякі повторення	4-5
	Мало унікальності, відсутність інновацій	1-3
	Ідея відсутня або повністю повторює стандартні рішення	0
Креативність виконання	Використання складних технік виконання	9-10
	Деяке використання цікавих технік чи матеріалів	6-8
	Середній рівень креативності, без експериментів	4-5
	Прості техніки, без нових підходів	1-3
	Відсутність будь-якої креативності	0
Рівень майстерності	Висока деталізація, індивідуальний стиль. Емоційний вплив і глибина робіт, що виявляють професіоналізм	9-10
	Впевнене володіння різними техніками, гармонія в композиції, використання кольору і текстури	6-8
	Володіння основними техніками, робота із пропорціями та деталями	4-5
	Початкові спроби роботи зі світлотінню та кольором, але з обмеженою глибиною	1-3
	Володіння базовими інструментами та матеріалами, але без глибокого розуміння їх використання	0
Візуальна гармонія	Композиція балансує між кольорами, формами та текстурою	9-10
	Добре збалансована композиція, але є незначні недоліки	6-8
	Середній рівень гармонії	4-5
	Гармонія порушена, частини композиції конфліктують	1-3

	Відсутня гармонія у роботі	0
Індивідуальний стиль	Авторський почерк яскраво проявляється	9-10
	Добре помітний стиль, але не завжди пізнаваний	6-8
	Середній рівень вираженого авторства	4-5
	Стиль недостатньо виражений	1-3
	Відсутній авторський почерк	0

Завдання до творчого конкурсу з Живопису:

Протягом *4 академічних годин* (180 хвилин) абітурієнту пропонується виконати натюрморт з трьох предметів та драперією в заданому форматі (А-3).

Натюрморт може бути виконаний у двох стилях:

- декоративному;
- академічному (реалістичному).

Якщо вибір зроблений на користь декоративного виконання: техніка і матеріали виконання довільні (див. додаток 3).

Послідовність декоративного виконання завдання:

1. Оберіть предмети, що відповідають індивідуальному задуму, із запропонованих в потрібній кількості.
2. Проаналізуйте форми поданих предметів: виділіть характерні лінії та форми об'єкта, які можна трансформувати у декоративну форму.
3. Перетворіть реалістичні форми поданих предметів у геометричні, рослинні, орнаментальні чи абстрактні елементи залежно від задуму.
4. Підберіть колірну гаму: визначте кольори, що гармонійно передадуть ідею трансформації реалістичних предметів в декоративні форми (одноколірна, багатоколірна; зближені або контрастні кольори).

Реалізація у техніці:

1. Якщо вибір зроблений на користь аплікації: виріжте спрощені декоративні елементи з кольорового паперу або тканини та складіть декоративну композицію натюрморту.
2. Якщо використовуються фарби: виконайте перетворені елементи за допомогою обраної техніки (гуаш, акварель, акрил).
3. Опрацюйте деталі: приділіть увагу текстурам, лініям, кольоровим переходам і стилістичним акцентам.

Якщо вибір зроблений на користь академічного (реалістичного) виконання: матеріали: папір, фарби (гуаш, акварель, акрил) на вибір, пензлі.

Послідовність виконання завдання у випадку вирішення натюрморту в академічному (реалістичному) стилі:

1. Початок роботи
Розташуйте натурні об'єкти у форматі так, щоб утворити цілісну композицію натюрморту.
2. Аналіз форми та пропорцій
Уважно розгляньте предмети: визначте їхні конструктивні особливості, пропорції, співвідношення об'ємів.
Визначте головні осі предметів, лінії симетрії, перспективні скорочення в натюрморті.
3. Побудова композиції
Виконайте лінійний рисунок, дотримуючись законів перспективи та пропорцій форм предметів і драперій.
4. Тональне та кольорове вирішення
Визначте джерело світла та співвідношення світлотіней.
Передайте об'єм предметів через градації тону або кольору.
Використовуйте гармонійні поєднання кольорів.
5. Опрацювання деталей
Уточніть фактуру матеріалів (скло, метал, дерево, тканина).
Відтворіть характерні особливості поверхні: блиск, матовість, прозорість.
Підкресліть індивідуальність кожного предмета, зберігаючи цілісність композиції натюрморту.
6. Завершення роботи
Перевірте узгодженість форм та пропорцій предметів, тональних і кольорових співвідношень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З ЖИВОПИСУ

Кожен критерій оцінюється від **0** до **30** балів. Сума за всіма критеріями становить максимальні **150** балів.

Критерій	Підкритерій	Бали
Композиційне вирішення (0-30 балів)	Цілісність та збалансованість композиції.	0-10
	Вміння розташувати предмети у просторі та площині.	0-10
	Виразність композиційного центру.	0-10
Малюнок та пропорції (0-30 балів)	Точність побудови форм.	0-10
	Дотримання пропорцій та перспективи.	0-10
	Конструктивність лінійного рисунка.	0-10

Колірне вирішення (0-30 балів):	Гармонійність кольорової гамаи.	0-10
	Вміння передати світлотінь та об'єм через колір.	0-10
	Виразність колористичних акцентів.	0-10
Техніка виконання (0-30 балів)	Володіння обраними матеріалами	0-10
	Творче використання текстури й фактури	0-10
	Охайність та завершеність роботи.	0-10
Загальне враження і естетика (0-30 балів):	Загальна виразність роботи.	0-10
	Рівень виконання	0-10
	Завершеність роботи	0-10

У випадку неможливості представити наживо портфоліо приймальній комісії вступнику (для осіб, які проживають та знаходяться на тимчасово окупованій території) може бути надана можливість переслати портфоліо на електронну пошту vidilinasvetlana@gmail.com до початку творчого конкурсу (не пізніше ніж за два дні до вступного випробування, визначеного розкладом) і отримати подальші інструкції. Співбесіда-обговорення відбуватиметься через відеозв'язок у Viber (вказати номер телефону).

Кожна робота має бути сфотографована окремо та збережена у форматі **jpeg** з зазначенням ПІБ, назвою роботи та назвою освітньо-професійної програми. Всі фото робіт перед відправкою потрібно зберегти в папці (назвою папки є прізвище абітурієнта) та архівувати <http://pro-computer.pp.ua/4927-yak-zaarhvuvati-fayl-abo-papku.html>

Вимоги до фото:

- висока якість представленого фото;
- правильно обраний ракурс фото;
- відсутність засвічення та відблисків на фото.

Порядок проведення дистанційного творчого конкурсу

1. Напередодні фахового випробування вступнику буде надіслано (на вказаний під час подачі документів номер телефону) посилання на конференцію Zoom.

2. За 30 хв. до початку творчого конкурсу вступники встановлюють відеозв'язок за допомогою додатку Zoom, перевіряють роботу мікрофону та вебкамери, забезпечують правильне розміщення гаджету, з якого буде трансляватися його онлайн робота під час іспиту. Якщо виникли проблеми зі з'єднанням, повідомляють модератора за допомогою листування в чаті зустрічі. Вимоги до розміщення гаджету для відеотрансляції: під час виконання завдання зображення екрану має охоплювати обличчя, частину корпусу абітурієнта, його робоче місце. Відеотрансляція має засвідчувати, що вступник працює самостійно!

3. На момент початку іспиту вступник має бути присутнім онлайн на платформі Zoom з увімкненою камерою, яка повністю відображає його обличчя. Починається відеозапис фахового випробування.

4. Під час вступної організаційної частини кожен вступник ідентифікується (називає своє прізвище та ім'я, демонструє на камеру свою ІД-картку). Потім вступники отримують доступ до натури (трансляція на екрані зустрічі) та починають працювати. Модератор контролює час виконання завдання.

5. Після закінчення виконання завдання вступники надсилають фотографію виконаної роботи на пошту, зазначену модератором на початку випробування.

6. Після підтвердження модератором наявності листа від вступника, останній залишає сесію.

7. Після завершення випробування екзаменаційна комісія обговорює та виставляє бали за практичні роботи згідно з критеріями, зазначеними в цій програмі.

8. Результати фахових випробувань оприлюднюються на сайті Коледжу.

9. У процесі організації випробування онлайн вступник особисто несе відповідальність:

- за свій академічний зовнішній вигляд;
- за належні умови облаштування робочого місця, з якого буде відбуватися відеотрансляція роботи під час випробування;
- за дотримання режиму тиші та невтручання сторонніх осіб.

Рекомендована література

1. Бондаренко, С. М. Живопис: історія та практика. Київ : Либідь, 2012. 368 с.
2. Ковальчук, Л. П. Основи живопису: навчальний посібник. Львів : Світ, 2015. 256 с.
3. Левченко, О. В. Техніка та технологія живопису. Харків : ХДАДМ, 2017. 214 с.
4. Вігельман, І. Й. Живопис: методика викладання. Одеса : Астропринт, 2010. 192 с.
5. Мусієнко, П. І. Історія образотворчого мистецтва: навчальний посібник. Київ : Либідь, 2010. 368 с.
6. Панфілова О., Каленюк О. Художньо-стилістичні принципи сучасного декоративного живопису Волині. Стаття аналізує сучасні тенденції декоративного живопису українських митців, зокрема композиційні прийоми, стилізацію та синтез з іншими матеріалами
https://www.apnhjournal.in.ua/archive/74_2024/part_1/17.pdf?utm_source=copilot.com

ЖИТОМИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

ПОРТФОЛІО АБІТУРІЄНТА

(прізвище, ім'я по батькові)

(адреса проживання)

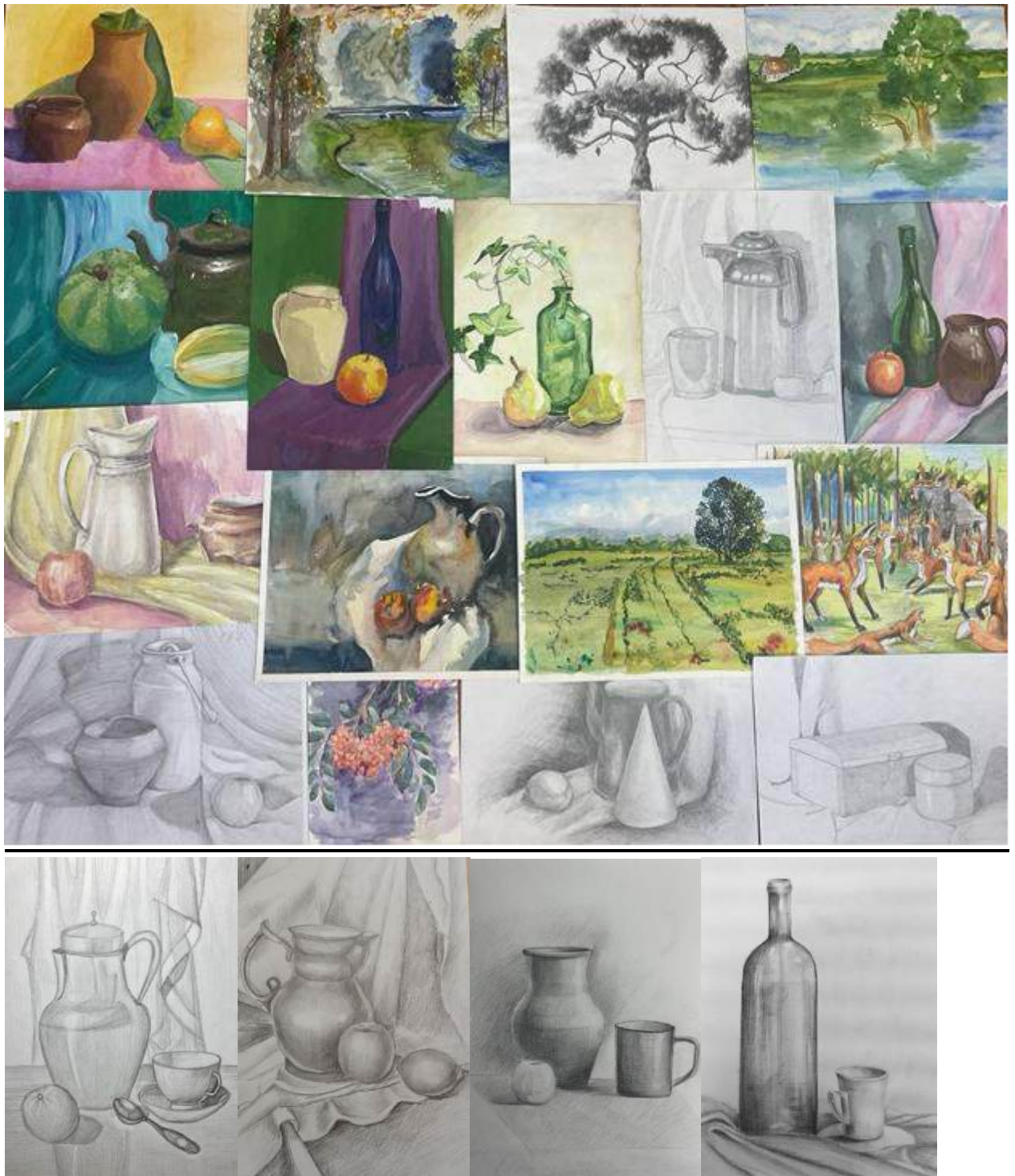

(контактний телефон)

спеціальність **В 4 Образотворче мистецтво та реставрація**

ОПП Образотворче мистецтво

Зразки вступних робіт у портфоліо:

ДОДАТОК 3

Зразки можливої постановки натюрморту:

Зразки екзаменаційних вступних робіт з Живопису

Якщо вибір зроблений на користь декоративного виконання:

**Якщо вибір зроблений на користь академічного (реалістичного)
виконання**

